

Людмила ДИКУН,
учителька англійської мови
Славутської гімназії «Успіх»

мовно-літературна
освітня галузь
(іншомовна освіта)

Урок англійської мови як простір формування ключових компетентностей НУШ

Від вправ — до життєвої компетентності. Сучасна освіта дедалі більше орієнтується на те, щоб навчання виходило за межі виконання вправ і набувало практичного життєвого значення, формуючи в учнів здатність діяти в реальних ситуаціях. У цьому контексті особливого значення набуває досвід роботи з 9 пілотним класом Нової української школи, де розвиток ключових компетентностей здійснюється на уроках англійської мови з опорою на підручник Full Blast 9 та використання інноваційних освітніх технологій, які забезпечують інтеграцію мовного навчання з життєвими потребами, критичним мисленням і практичною діяльністю учнів.

Сучасна українська освіта орієнтується не лише на передачу знань, а й на формування здатності учнів діяти, мислити критично, співпрацювати, ухвалювати рішення та застосовувати знання в реальних життєвих ситуаціях. Саме ці принципи закладено в концепцію Нової української школи та норми Закону України «Про освіту», які визначають розвиток ключових компетентностей головною метою освітнього процесу. Показовим у цьому контексті є досвід роботи з 9 пілотним класом НУШ, де апробуються нові підходи, методи й освітні інструменти, а урок англійської мови стає не лише мовним тренінгом, а простором особистісного зростання.

У такій моделі навчання підручник Full Blast 9 виступає не просто джерелом вправ, а інтегрованим навчальним ресурсом, який поєднує мовний матеріал із соціальними, культурними, екологічними та життєвими контекстами. Кожен модуль підручника містить тексти, аудіоматеріали, ситуаційні діалоги, проблемні завдання та проєктні роботи, що дозволяють цілеспрямовано розвивати ключові компетентності. Водночас ефективність роботи значно підвищується завдяки використанню інноваційних педагогічних технологій: інтерактивного навчання, проєктного методу, дебатів, рольових ігор та цифрових платформ.

Формування компетентності спілкування іноземними мовами здійснюється через постійне залучення учнів до реального мовлення в змодельованих життєвих ситуаціях. На основі тем Full Blast 9, таких як “Teenage Life”, “Travelling”, “Technology”, “Global Issues”, учні беруть участь у рольових іграх “At the Travel Agency”, “Job Interview”, “Buying Clothes Online”, що дозволяє їм тренувати спонтанне мовлення, ставити запитання, аргументувати свою позицію та реагувати на думки співрозмовників. Особливо ефективними є міні-дебати, наприклад, “Are

social networks harmful or useful for teenagers?”, де учні готують аргументи, працюють із джерелами інформації та презентують свої погляди англійською мовою. Крім того, під час роботи з текстами підручника застосовуються стратегії критичного читання: прогнозування змісту, пошук ключової інформації, визначення головної ідеї та аналіз авторської позиції.

Математична компетентність інтегрується в уроки англійської мови через роботу з реальними даними, представленими у вправах підручника. Учні аналізують таблиці витрат, статистику використання часу, діаграми про здоровий спосіб життя, порівнюють ціни на подорожі або гаджети, обчислюють бюджет поїздки. Наприклад, у межах теми “Pocket Money” вони створюють власний місячний бюджет, обговорюють пріоритети витрат і презентують результати англійською мовою. Така діяльність розвиває логічне мислення, уміння інтерпретувати дані та робити обґрунтовані висновки.

Природнича компетентність формується через роботу з екологічними темами підручника, зокрема “Climate Change”, “Environmental Problems” та “Protecting the Planet”. Учні читають автентичні тексти про глобальне потепління, аналізують причини забруднення довкілля, переглядають відеоматеріали та беруть участь у проєктах на кшталт “Save the Planet Campaign”. Вони не лише вивчають лексику, а й пропонують реальні шляхи збереження довкілля, наприклад, зменшення використання пластику, сортування відходів або економії енергії. Це сприяє формуванню екологічної свідомості та відповідального ставлення до природи.

Інформаційно-цифрова компетентність активно розвивається завдяки інтеграції цифрових інструментів у навчальний процес. До Full Blast 9 використовуються інтерактивні додатки підручника, онлайн-тести та відеоматеріали. Учні створюють цифрові постери, презентації, записують короткі відеоблоги англійською мовою, а також працюють із онлайн-джерелами інформації. Після вивчення теми “School Life” вони готують проєкт “My Ideal School”, а після теми “Environment” — постер “How to Protect the Planet”. У процесі такої роботи учні вчать критично оцінювати інформацію, дотримуватися правил цифрової безпеки та ефективно презентувати результати своєї діяльності.

Уміння вчитися впродовж життя є однією з ключових компетентностей НУШ і формується через систематичне застосування формувального оцінювання та рефлексії.

Учні працюють із чек-листами, виконують завдання за чітким алгоритмом, ставлять навчальні цілі та аналізують власний прогрес. Наприкінці кожного уроку вони відповідають на рефлексивні запитання: "What was easy for me today?", "What was difficult?", "What do I need to practise more?". Це допомагає їм усвідомлювати свої сильні та слабкі сторони, планувати подальше навчання та розвивати навчальну автономію.

Соціальна та громадянська компетентності формуються через групову роботу, дискусії та обговорення соціально важливих тем. Під час вивчення мови учні аналізують питання прав людини, волонтерства, відповідальності підлітків у суспільстві. Вони вчаться співпрацювати, домовлятися, розподіляти ролі в групі та поважати думку інших. Особливо ефективними є проекти, де учні працюють разом над створенням соціальної кампанії або класної ініціативи.

Підприємливість і фінансова грамотність розвиваються через практичні завдання, пов'язані з плануванням і прийняттям рішень. У межах тем "Shopping" та "Pocket Money" учні планують бюджет подорожі, порівнюють ціни, аналізують вигідні пропозиції та створюють проект "My Mini Business Idea", де пропонують власну ідею малого бізнесу. Це сприяє розвитку ініціативності, креативності та відповідального ставлення до фінансів.

Загальнокультурна компетентність формується через знайомство з традиціями, святами, кухнею та способом життя різних країн. Під час роботи з темами "Holidays and Traditions" учні порівнюють культурні особливості, аналізують відмінності та спільні риси, що сприяє розвитку толерантності та міжкультурного розуміння.

Інноваційність, критичне мислення і творчість реалізуються через виконання творчих завдань: створення коміксів, написання альтернативних кінцівок історій, розробку соціальних проектів. Показовим є проект "Save the Planet", у межах якого учні не лише презентують ідеї, а й аргументують їх, обґрунтовують важливість екологічних змін та пропонують конкретні дії.

Досвід роботи з 9 пілотним класом НУШ на основі підручника Full Blast 9 переконливо свідчить, що поєднання компетентнісного підходу з інноваційними педагогічними технологіями створює потужне освітнє середовище, яке сприяє всебічному розвитку особистості учня. Використання інтерактивних методів, проектного навчання, цифрових інструментів та формувального оцінювання дозволяє не лише підвищити рівень володіння англійською мовою, а й сформувати життєво важливі компетентності.

Учні 9 пілотного класу демонструють зростання мотивації до навчання, розвиток критичного мислення, уміння працювати в команді, здатність аналізувати інформацію та приймати відповідальні рішення. Вони стають більш впевненими у спілкуванні англійською мовою, здатними аргументувати свою позицію, поважати думку інших та брати участь у суспільно значущих обговореннях.

Підручник Full Blast 9, у поєднанні з інноваційними методиками, забезпечує інтеграцію мовного навчання з реальним життям, що відповідає ключовим принципам Нової української школи. Такий підхід готує учнів не лише до складання іспитів, а й до активної участі в сучасному глобалізованому світі.

Отже, досвід роботи з 9 пілотним класом НУШ доводить, що компетентнісно орієнтоване навчання англійської мови є ефективним інструментом формування всебічно розвинутої, відповідальної, критично мислячої та соціально активної особистості, здатної до навчання впродовж життя та успішної самореалізації.

Використані джерела

1. Закон України «Про освіту».
2. Концепція Нової української школи.
3. Full Blast 9. Student's Book.
4. Full Blast 9. Workbook.
5. Методичні рекомендації щодо впровадження НУШ у базовій школі.
6. Державний стандарт базової середньої освіти.